

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 259.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, NOVEMBER 4th, 1930.

LETO XXXII. — VOL. XXXII.

Zanimive slovenske vesti iz naših naselbin širom Zedinjenih držav

Angela Berus poroča iz Conneaut, Ohio, da ji je v stari domovini umrla mati, stara 93 let. Doma zapušta dva sina, Franka in Jurija, tukaj pa enega, Andreja, ki biva v Mt. Olive, Ill. Ranjka zapušta tudi 41 vnukov in 4 pravnuke.

Lepo proslavo je imelo društvo sv. Jožefa, št. 53 K. S. K. Jednote v Waukegan, Ill., ko je praznovalo tridesetletnico svojega obstanka. Priredil se je slavnostni banket, pri katerem je bil stoloravnatelj Mr. Frank Opeka, novo izvoljeni predsednik K. S. K. Jednote. Pri banketu sta govorila župana iz mesta North Chicago in Waukegan, Ill.

V Chicagi sta praznovala Joseph in Ana Koren 50 letnico svojega zakona. Otroci, prijatelji in znanci slavljencev so priredili ob tej priliki lepo zabavo. Iz Hannover, Ill., sta dva slovenska fanta v prepiru pri "munšajnu" ubila nekega farmarja. Oba sta bila aretirana, in nič kaj dobro ne izgleda za njuno.

Uspešen koncert je imelo v nedeljo 2. novembra pevsko društvo Naprej v Milwaukee, Wis. Na koncertu je nastopil tudi operni pevec g. Anton Šubelj.

V Chicagi tekmujejo dve Slovenki radi vzdržnosti pri plesu. Plešeti že nad 400 ur. Imena, žal, niso znana. Tekma se vrši v White City, blizu Chicago. Za vsakovrstne stvari imajo ženske čas.

V Chicagi se je poročil rojak Mr. John Prah in Miss Mary Šifler.

Trinajst slovenskih in hrvatskih društev se je združilo v Sheboygan, Wis., da priredijo 9. novembra v Hrvatski dvorani protestni shod proti laškim zločinom napram Slovincem.

Vest iz domovine

Mr. Frank Čoš iz Lakeside Ave. nam sporoča, da je dobil iz domovine vest, da mu je umrl v vasi Mlečevo, fara Zatična, njegove oče v častitljivi starosti 85 let. V stari domovini zapušta ranjki dve hčeri, v Clevelandu pa sina Franka. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

Sestanek

Društvo Kras št. 8 S. D. Z. ima nocoj zvečer sestanek v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Vsi člani pripravljalega odbora naj gotovo pridejo. Gre se radi zabavnega večera, ki se vrši 30. novembra.

"Anarhist"

Iz zaporov je pobegnil politični zločinec, ki so ga klicali za anarhista. Vlada je bila mnenja, da je človek nevaren državi, pa je razpisala dvatisoč nagrade za onega, ki ga dobi. To zadefno se je razposlal razglas po vsej deželi. Izmed vseh vasi je bila Kožja vas najbolj aktivna, da si pridobi omenjenih 2.000 kron. In pridni ljudje niso vložili samo enega, pač pa kar dva anarhista. In kdo je prvi? To boste pa dognali v nedeljo 9. novembra v Knausovi dvorani, ko priredi društvo "Orel" igro "Anarhist." Igra je zabavna, da se boste smejali še dva dni po igri. Poleg igre "Anarhist" pa bo "Orel" uprizoril še eno, namreč "Strahovi." In videli boste, da je strah v resnici votel, vse okoli ga pa nič ni.

Vlada je aretirala prodajalca opojne pijače v prostorih senatorjev

Washington, 3. nov. Ves Washington je pokoncu, ker je vlada aretirala nekega prodajalca opojne pijače, ki je že dalj časa prodajal senatorjem, ki volijo suho, opojno pijačo. In pri tem je vladi prišla v roke tudi lista senatorjev, ki so naročevali žganje, toda najbrž vlada na pritisk od senatorjev ne bo izdala njih imen. James Doran, prohibicijski komisar, je izjavil, da so aretirali nekega George Cassidy, ki je redno dohajal v kapitol in sprejemal naročila za žganje od senatorjev in poslancev v kongresu. Kot pravi Doran je imel Cassidy mnogo odjemalcev med kongresniki, ki sicer suho glasujejo, toda mokro pijejo. Podpredsednik Zedinjenih držav, Charles Curtis, je sam pomagal, da se je nastavila past prodajalcu opojne pijače. Cassidy je bil že pred dvema letoma obsojen kot kršilec prohibicije na 18 mesecev zapora, toda je proti obsodbi apeliral. Medtem je pa prodajal opojno pijačo senatorjem in kongresmanom. Zanimivo bi bilo zvedeti, če ga bodo oni republikanski senatorji, ki so kupovali pijačo od njega, kaj branili pred sodnijo. Glasovali so za suho, kupovali so mokro, in kdo je kriv, oni, ki pije, ki naroči pijačo, ali oni, ki jo prodaja.

Za radio

Pretekli teden sta botrovala Mr. in Mrs. Stephen v Ambridge, Pa., kjer se je vršila birma. V veselje družbi sta se potrudila in dobila mnogo podpiralcev za slovenski radio program, ki se začne 16. novembra. V Pennsylvaniji vlada jako veliko zanimanje za slovenski radio program, katerega tam prav dobro slišijo. Mr. Jos. Pograjc nam je izročil \$10.00 za tikete, ki so namenjeni v podporo radio programu. Hvala lepa Mr. in Mrs. Slopko kot tudi Mr. Jos. Pograjcu.

Glavne vaje

Dramatično društvo "Lilija" ima nocoj večer glavne vaje za igro "Begunka," ki se vprizori 9. novembra v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Igralci so prošeni, da so vsi navzoči ob 7:30 zvečer.

Centralizacija

Poroča se nam, da je društvo sv. Vida št. 25 K. S. K. J. sklenilo na zadnji seji, da pristopi k centralizaciji glede bolniške podpore.

Smrtna kosa

V pondeljek večer je preminula Marija Prijatelj, rojena Šile, 1100 E. 64th St. Pogreb se vrši v soboto zjutraj. Natančneje poročilo pride jutri.

Ni čuda!

Vsaka stranka, vsaka organizacija, vsak kandidat, izdaja pred volitvami vzorce volivnih listkov, ki so tako zmešano znamenovani, da povprečne volivne sploh ne more vedeti, kako bi volili. Eden priporoča to, drugi drugo, vse je pomešano. V volivni koči boste dobili danes osem različnih volivnih listkov, ki se pečajo z imeni kandidatov za državne in zvezne urade, sodniki, šolskim odborom, krajevnimi in mestnimi potrebami. Vi poiščite volivni tiket, kjer vidite sliko petelina. Naredite v krogu takoj pod petelinom križ, in prepričani ste lahko, da ste pravilno glasovali.

Mokro ali suho — kaj boste naredili danes?

Tisoče naših Slovencev in Hrvatov je bilo zbranih v Grdinovi dvorani

Prihajali so, še so prihajali, naši sinovi in hčere, naši Slovenci in Hrvati. In še so prihajali. Če bi najeli sinoči mestno dvorano, kjer je prostora za 15.000 ljudi, pa bi bila dvorana polna.

Da povemo kratko: Slovenski demokratski klub je vsako leto najel dvorano v Slovenskem Narodnem Domu za svoj sestanek na večer pred volitvami. Tako smo nameravali tudi letos. Zgodaj v septembru je prišel naš zastopnik k upravi S. N. Doma, da najame dvorano za večer 3. novembra. Pa nam je bilo povedano, da je dvorana za isti večer že oddana — republikancem!

Dobro, smo si mislili, saj imamo še Grdinovo dvorano na razpolago. In najeli smo Grdinovo dvorano za politični sestanek. In če tudi bi imeli dvorano v S. N. Domu, bi bila trikrat premajhna!

Ljudje so prihajali in prihajali. Vedeli smo, da bo navzočih par tisoč ljudi, toda da bi ves naš slovenski in hrvatski narod na shodu bil navzoč, tega nismo pričakovali. Prihajali so. Veliko dvorano so ljudje napolnili v trenutku. Druga dvorana takoj zraven plesne dvorane je bila v naglici napolnjena. Hodniki so bili zasedeni, stopnjice natlačene polne, veža, stranski vhodi, skratka, vse je bilo polno naroda, medtem pa so ljudje stali na ulici dva bloka daleč, ki niso mogli v dvorano. Bilo je nekaj nezasiščenega, nekaj, česar nismo v 32. letih svoje bivanja tu še doživeli. Najmanj 4.000 ljudi

Vreme
Danes so volitve.

Stotine oseb aretiranih v Bolgariji, ko se je kralj vrnil v domovino

Sofia, 2. novembra. Policija je v tem mestu aretirala mnogo ruskih in bolgarskih anarhistov in komunistov, katere dolži zarote pri napada na vlak, v katerem se je vozil bolgarski kralj v glavno mesto, ko se je vračal s kraljico Giovanno iz Italije. Kot se je že poročalo, je bilo na vlak oddanih več strelcov, ko je vlak pri postaji Manole nekoliko počasneje vozil. Ena kroglica je zadela vojaka, ki je stal v bližini postaje na straži. Oblasti so bile že prej obveščene, da se bo izvršil atentat na kraljevi par, povzročen po komunistih. Kot se poroča iz Londona bolgarski narod ni nič kaj vesel kraljeve poroke. Laški narod pri Bolgarih ni nič priljubljen, in da je kralj vzel laško princezino, je inteligentnim Bolgarom neumovno. Vso stvar smatrajo sicer za privatno ljubezensko afero, toda gotovo je, da bolgarska kraljica, kot laška princezinja ne bo nikdar priljubljena pri Bolgarih.

4.000 delavcev na stavki v državi Virginiji

Danville, Va., 3. novembra. 4.000 delavcev se nahaja na štrajku tukajšnjih tekstilnih tovarnen. Nekaj delavcev je ostalo zvestih tovarni, in med njimi ter med štrajkarji je prišlo že do ponovnih spopadov, tako da je policija neprestano zaposlena. Mnogo stavkokazov iz drugih mest je dospelo sem. Brezposelnost se neprestano oglašuje, da zasedejo mesta štrajkarjev.

V Yellowstone parku je preveč divjih medvedov

New York, 3. nov. Glasom poročila Animal Protective League je število medvedov v Yellowstone narodnem parku tako naraslo, da tvorijo nevarnost tako za obiskovalce parka kot tudi sami medsebojno. Gozdarji in čuvaji so dobili povelje, da postrelijo nemudoma 50 medvedov, in sicer 40 črnih in 10 takozvanih grizzly medvedov. Vlada tudi nima dovolj hrane na razpolago, da bi krmila vse. V narodnem parku se nahaja danes preko 700 medvedov, nadalje 650 antilop, 1133 bivolov, 150 gorskih koz, 700 losov, 10.600 severnih jelenov in 800 srnjakov.

Kitajska išče srebrno posojilo v Ameriki

San Francisco, 3. nov. Sodnik Paul Linebarger, pravosodni svetovalec kitajske vlade, je došel sem na potu v Washington, kjer se želi kot osebni dopislane predsednika kitajske republike Kajšeka posvetovati z ameriško vlado glede posojila \$250.000.000 v srebru. Kitajska želi, da Amerika posodi ta denar za dobo 50 let po dva procenta obresti. Kongres bi moral narediti posebno tozadevno postavbo.

Sodnik Sawicki

Pri današnjih volitvah ne pozabite narediti križ pred imenom sodnika Sawicki, ki kandidira za Common Pleas sodnik. Sodnik Sawicki je Slovan, plemenite duše, ki stori mnogo na sodniji, da vam olajša breme. Ne pozabite njegovega imena.

25.000 na pokopališču

Preteklo nedeljo se je zbralo na katoliškem Calvary pokopališču nad 25.000 oseb, ki so obiskali grobove svojih dragih. Škof Schrembs je imel značilen govor ob tej priliki.

Dva milijona volivcev bo oddalo danes svojo sodbo glede republikancev

Najbolj zanimive volitve tekom dolгих let se bodo vršile danes v državi Ohio. Nad dva milijona volivcev je registriranih v državi Ohio, in pričakuje se, da bodo glasovali skoro vsi, ker vlada letos izvanredno zanimanje za volitve.

Ob zaključku volivne kampanje so protestantovski pastori, v zvezi z republikansko stranko, silovito napadali Robert J. Bulkleya, demokratskega kandidata za zvezni senat, in priporočali, da volijo za senatorja Roscoe McCulloch, republikanca, ki je suh, in katerega podpira "Enakopravnost," daš nam je žal, da dajemo temu časopisu priliko za oglaševanje s tem, da ga omenjamo.

No, volivna kampanja je končana. Bila je ostra, ljudje so ji sledili z največjim zanimanjem, kajti tarif, prohibicija in brezposelnost so točke, katere je težko prezreti. Narod v državi Ohio jih ne bo prezrl.

V splošnem pričakujejo republikanci kot demokrati zmago v državi Ohio, toda dočim so republikanci precej pobiti in žalostni, pač pričakujejo demokrati zmago v izvolitvi za senatorja, ki je najbolj važen urad.

Današnje volitve bodo tudi pokazale, ali bodo republikanci še naprej gospodarili ali bo narod izročil vodstvo vlade demokratični stranki. Neizbežno dejstvo je, da ameriški narod približno vsakih osem let spreminja vladno. In ta sprememba se bo vršila tudi letos.

Volivne koče bodo odprte od 6:20 zjutraj do 6:30 zvečer. Vsakdo ima priliko oddati svoj glas. Kot smo že ponovno povdarjali, volite "straight," to je, da naredite križ v krogu takoj pod petelinom na volivnem listku. S tem oddaste svoj protest proti obstoječim razmeram.

Boljševiška poslanka se blesti v diamantih

Stockholm, Švedska, 3. novembra. Gospa Aleksandra Kolontaj, novo imenovana ruska poslanka za kraljevino Švedsko, se je predstavila danes švedskemu kralju. Sprejeta je bila z največjim pompom v kraljevi palači. Na sebi je imela dragoceno, črno, svilen obliko, na kateri je nosila z diamanti okrašen red "Rdeče zvezde." Gospa boljševiška se je peljala v kraljevi kočiji iz svojega hotela proti kraljevemu dvorcu. Velike množice naroda so ob cesti opazovali sijaj boljševiške poslanke. Kolontajeva je zastopala že prej rusko vlado na norveškem dvoru in pezneje v Mehiki, odkoder je bila izgnana.

Listnica uredništva

Narcčnik. Obrnite se do prvega policista, ki ga vidite ali pa oglasite se na policijski postaji. Ako je res tako, kot vi pišete, tedaj bo zadevi takoj konec.

Draga šala

Otroške norčije tekom praznovanja ameriškega pusta, ob priliki takozvanega "Halloween," so veljale mesto in prebivalce mesta nad \$25.000.

Pol praznika

Sodnije, državni in mestni zavodi bodo danes popoldne zaprti radi volitev, da se tako da vsem uslužbencem prilika glasovati.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po rannasličih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
8117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 259. Tue. Nov. 4th, 1930.

Danes so volitve.

Največja pravica in dolžnost, ki jo uživa ameriški narod, so volitve. Te volitve, oziroma pravica do glasovanja, so garantirane ameriškemu narodu po najvišji postavi naše dežele, po ameriški ustavi.

Ustava je pisana tako, da podeljuje v prvi vrsti narodu samemu največje pravice, in kakor se ameriški narod teh pravic poslužuje, tako vlada ima, dobro ali slabo. Se zgodi, da pri teh ali onih volitvah ostane več kot polovico naroda, državljanov, doma. In največkrat namreč, ostanejo doma dobri državljanji.

Raketirji v politiki so pa neprestano na delu. Oni priženejo svoje pristaše v volivne prostore prav gotovo. In dočim se dober državljan pritožuje nad slabimi časi vladajo nam ljudje, za katere niti polovica državljanov ni volila. Pritožbe so zaman, ako se niste poslužili svoje pravice, ki vam je dana in garantirana po ameriški ustavi.

Letošnje volitve so več kot zanimive. So naravnost ogromnega pomena. Vrši se borba na treh straneh. Prvič, bodo letošnje volitve pokazale, ali je ameriški narod zadovoljen s sedanjim republikanskim režimom, ki je povzročil toliko škandalov. Nenavadna registracija volivcev kaže, da se narod pripravlja na nekaj, kar nikakor ne bo ugodno za republikansko stranko.

Drugič tvori pri današnjih volitvah največje vprašanje — prohibicija. Slednja je bila tekom vojne usiljena ameriškemu narodu, ki je mislil na vojno in ni pazil na republikanske politike, ki so pod uplivom Anti-saloonske lige izsilili svobodi nasprotujočo prohibicijo. Ako bodo demokrati izvoljeni, pomeni to, da bo prohibicija v doglednem času odklenala, ako bodo republikanci izvoljeni, bomo imeli prohibicijo še naprej.

Tretjič, ameriški narod se silno zanima za tarif. Tarif je, kot smo že večkrat pojasnili, oni davek, ki se mora plačati za uvoz raznega blaga iz tujzemskih krajev. Republikanska večina v kongresu, pod silnim pritiskom velekapitalistov, je izsilila novi, visoki tarif, radi katerega smo se zamerili celemu svetu, da več ne kupuje ameriških izdelkov.

In radi te visoke carine, radi tarifa, ki je republikansko strankarsko delo, je pa nastala silna brezposelnost v Zedinjenih državah, katero vsi občutimo, razven oni, katerim tarif prinaša dobičke, in to so sami velekapitalisti. Demokrate nasprotujejo visoki carini, in ameriški narod bo s tem, ako voli danes večinoma demokratsko, povedal svoje mnenje glede visoke carine.

Brez dvoma je, da so republikanci s svojo skrajno nemarno, proti-ljudsko vlado, katero vodijo že deset let, povzročili, da danes v resnici strada pet milijonov delavcev v Zedinjenih državah, poleg njih pa 15,000,000 njih žen in otrok. Republikanci, prenapeti oblasti in vlade, se za to sploh ne zmenijo. Zato se pripravljamo danes za nje poraz. Samo če bi se vsi brezposelni delavci registrirali, s svojimi ženami in polnoletnimi sinovi in hčerkami, bi moral pasti republikanski režim.

Tudi med Slovenci v Clevelandu je bila volivna borba zanimiva, obenem pa precej nečedna v tem oziru, da se je prodal urednik slovenskega časopisa, Vatro Grill, republikanski stranki, dočim je leta in leta paradiral v naselbini kot velik socialist. Republikanska stranka je hotela letos narediti vtis v naselbini, v 23. vardi, in ker se nihče drugi ni hotel ponizati, je dobila socialist Grilla, da je šel za njo v žerjavico po kovanje. Narod je naredil svojo sodbo o tem in jutri boste čitali, da je 23. varda še vedno in še bolj demokratska kot je bila kdaj prej, ker narod pač ne more verjeti, da je socialist Grill republikanec.

"Ameriška Domovina" vam bo jutri zjutraj prinesla točna poročila o izidu volitev, naj bodo taki ali taki. Mi smo po svoje pomagali, da se je kampanja razvijala v čistem duhu, o rezultatu kampanje bodo sodili danes naši volivci, jutri pa bomo videli, kje so uspehi in posledice. Storitve danes svojo polno državljansko dolžnost.

D O P I S I

Cleveland, O. — Cenjeni g. urednik: Ja, je že tako, da človek nima sreče, pa je nima! Kar se kje narobe naredi, pa sem že jaz kriva; pa še zraven nisem, če kateri ženski mleko skipi in pozabi juho osoliti, sem že jaz kriva. . . Ja, saj ne grem nikamor.

Včeraj me je poklicala po telefonu Grošelj-nova Angela s School Ave., če jo poznate, jaz je ne. In mi reče, da bi rada govorila z Marjanco Kuharjevo. "Kdo pa govori?" — Ona pove svoje ime, potem sem jo vprašala, kaj bi rada? Pa mi odgovorila: "Veš, samo povedati sem ti hotela, da te bom šla tožiti!" "Jojmene, kaj pa je za en tru-

bel, da boste mene držali?" Ona: "Veš, tega je že zadosti; že tri taboljše lonce sem sežgala, in to samo zaradi tebe, ki nas samo motiš! Ko dobim list A. D., najprej pogledam, če si ti kje podpisana, potem pa sedem in preberem, pa ne enkrat, ampak trikrat, da znam na pamet, potem pa na večerjo pozabim na peči in tako se večerja kar sama kuha, dokler je je kaj v piskru, potem pa še pisker povrhu." — In kaj sem ji rekla? Nič, prav je, bo vsaj kaj biznes, saj je mnogo ljudi brez dela; potem sem pa zaprla telefon.

Nato so me pa naša mati poslali v mesnico po meso; šla sem k Šetinovi na 185. cesti, in si-

cer zato, ker tam je vedno Mrs. v mesnici. "No, kje je pa danes tvoja boljša polovica?" — "Ti misliš, kje je ona? Veš, v bolnico sem jo peljal, ker se je v roko urezala, ko je steak rezala in zraven je Jakatovo kolo nabra in se smejala, češ, da ga imajo zdaj ženske v pasti. In še je rekla, da bi jim takoj pomagala, ko bi imela čas. Toda se je nevarno urezala, a ne preveč, ampak kri je pa tako tekla, da sam nisem vedel, kaj bi storil: ali bi "stregel" kri, ali bi jo v bolnico peljal. Ampak več, kri bi nical za klobase, pa ne povej nikomur! Najprvo sem jo peljal k našemu ljubljanskemu zdravniku, dr. Škurju, toda on je bil baš takrat zaposlen, sem jo pa hitro v bolnico peljal, da so zasili in naredili mnogo šivov, a ne preveč — samo dvajset jih je dobila!" — Jaz pa sem rekla: "Uboga revica, koliko je trpela!" On pa, kakor vsi moški, kolikor vas je na svetu, pa pravi: "To ni nič. . . saj mene ni nič bolelo." Takrat je bilo pa zame dovolj in rekla sem, da ji bom vse povedala in še v "cajtenge" te bom dala, da bodo še drugi vedeli, kako imaš trdo srce.

"No, no, Marjanca, počas, počas, saj jo imam rad in jako jo bom pogrešal, ker zdaj se bom moral sam bolj zasukati v mesnici."

Ko sem prišla iz mesnice domov, pa srečam na dvorišču pismonošo, ki mi izroči pismo iz Chicage. Bilo je od Miss Jennie Span iz So. Chicage. V pismu se mi zahvaljuje, da sem ga pošteno polomila v Odprtem pismu na triperesno deteljico, in sicer zato, ker sem zapisala, da da sem dobila povabilo od Mrs. Span, ona pa je še vedno "lejdik in frej" in da vsak dan poje ves dan, kako je lep dekliski stan. Jaz sem tisto pomoto sama videla in sem se vprašala in si mislila, da so tisto pomoto gotovo naredili naši fantje pri A. D. in morda nalašč tako, da bi se jaz Spanovi Ivanki zamerila in bi me potem ne bi hotela za kuharico. Torej, fantje, kar opravite se, ker jaz vem, da sem zapisala "Miss" Span. Jaz sem ji pisala in sem ji rekla, da je to pomoto naredil gotovo stavec Šabec, tisti, ki ima skravžlane lase, pa če verjamete, al' pa ne. Mislim, da naša Ivanka ni več huda name in da imam še vstop za kuharico v njeno restavracijo v South Chicage.

Zahvaljujem se naši Ljubljanki, ki mi je dala "padpuro", in človek je takoj bolj korajžen, če ima koga, da z njim drži.

Ti, Ljubljankanka, škoda da ne vem, katera si; le pomagaj mi; počasi se nam bodo še druge ženske pridružile in kmalu se nam bo moral Jaka podati, potem bomo pa me imele tisto kolono en čas v rokah, da malo moške skrtčimo. Kaj porečeš ti, k temu, Jaka? (Hh, hm. . . Tok taku? Op. Jak.) Mrs. Molek iz Marcella Rd., se mi je že ponudila in še nekaj jih iz Newburga dobimo in našo Ivko-nagajivko, potem pa bo grmelno in treskalo. Kaj ne, dekleta, da se ne podamo, dokler nam ne dajo svoje kolone v Ameriški Domovini?! Bomo šle pa na stražnik. Lahko noč vsem čitateljem A. D. ker vem, da že vsi sladko spite, ker ura je že 3 zjutraj, mene je pa pošteno strah, kajti na vse grlo mi sova skovika na Kauškovem drevesu.

No, pa da ne boste mislili, da me je res strah. . . malo me je, malo pa ne. . . Lahko noč!

Marjanca Kuharjeva.

Cleveland (Collinwood), O. — Prosim uredništvo, da mi dovolite malo prostora v Vašem cenjenem listu. Dolžnost me veže, da napišem nekoliko za članstvo društva Kras, št. 8 SDZ. Mnogo truda sem imel v tem času z našim članstvom zaradi naslovov. Pripeti se, da se bolnik javi bolnega, a to mu ne pride na misel, da bi povedal tudi novi naslov. Kako določajo pravila, moram poslati t. bolniške obiskovalce na naslov, katerega

imam. Bolniški obiskovalci pa se pridejo nazaj k meni priprati, češ, kaj jih imam za norce, ker na omenjenem naslovu ni nobenega bolnika, ki bi se tako risal. Saj veste, da potem imamo vsi nered. Hoditi moram od Poncija do Pilata in prosit ter vpraševati, kam se je ta oseba preselila. Kadar ga dobim, pa pravi: "Sem pozabil." Tega pa ne pozabi, da bi se bolnim javil! Ravno sedaj, ko je članstvo dobilo vstopnice k zabavnemu večeru, ki se bo vršil dne 30. novembra v Slov. Domu na Holmes Ave., ste prošli, naj vsak natančno zapiše naslov in seveda tudi ime. Potem vas bom lahko dobil bodisi v sreči ali nesreči. Torej upam, da boste to storili. Ne nadlegujem vas rad, saj veste, kakšen sem.

Ker sem rekel, da ste dobili vstopnice, se bom malo ustavil tukaj, da pojasnim, kaj vse to pomeni in zakaj. Gotovo vam je znano, da se je letošnja prireditelj, piknik in še prej domača zabava, dokaj slabo obnesla in ni bilo niti dovolj, da bi pokrili stroške. Prav tako je bilo pri zadnjem društvenem pikniku. Zaradi tega je društvena blagajna precej nazadovala. . . Dalje, kakor veste, smo imeli 5 umrlih članov, in za vsak pogreb moramo računati najmanj \$35. To je bil precej velik udarec za našo društveno blagajno. Pravilno bi bilo sedaj, da bi se moralo razpisati na vse člane nekatere naklade. Toda ker je naš finančni odbor trdil, kako bi se dalo to napraviti, naklade nismo razpisali. Prišlo se je do zaključka, da se da vsakemu članu in članici to, kar ste dobili pri zadnjem assesmentu. To je, da vsak član in članica dobi po dve vstopnici, zraven so pa tudi listki in pričakovati je, da pridete in morda boste tako srečni, da nesete domov cekine.

To je največ in najmanj, kar se je dalo napraviti. Gotovo mora vsak vedeti, da za vse to in vstopnico, vse skupaj za samo 25c, je zelo nizka cena. Potem pa pride vprašanje: zakaj je pa vsak dve dobil? Tu vam malo pojasnim. Gotovo imate prijatelje, ki ali znanec ter se malo potrudite; eno besedo se vrže pri strani, pa mu jo odrinete. Lahko pa prodaste obe, pa ste pred skrbjo za to. Ali vi ste za to odgovorni. Nadalje, kakor vam je že znano, plačujete 10c za društveno blagajno mesečno. Ako vprašate druge vaše prijatelje, ki so pri drugih društvih ali organizacijah, boste videli, da plačujejo nekaj več in sicer 15c, 20c, in celo do 25c mesečno za društveno blagajno. Zaradi tega pa tako društvo ne počuti vsake male slane, ki pade nanj. Naše društvo ima več stroškov kakor pa dohodkov. Zaradi tega smo vedno "broke." Ako se članstvo ne bo strinjalo s tem, kar je ta finančni odbor ukrenil, potem pa ste prošeni, da pridete na letno sejo v mesecu decembra ter glasujete, da se društvenim urednikom nič ne plača da delajo brezplačno. Slučajno da zgubimo katerega člana ali članico, katerega ugrabi smrt, ali naj mu ne damo zadnje časti, kakor je bilo do sedaj? Ravno tukaj boste prišli do zaključka in bo mir besed.

Nekateri se prav hudujejo na tajnika. Oh, še tako se beli glavo brez teh vstopnic pa mu še katere skozi za vrat, pa tudi nekateri člani so taki, ki me tako po strani gledajo. Saj to morate sami vedeti, da društveni tajnik jih veliko potpi; ne samo jaz, ampak splošno vsak tajnik. Ali kaj hočemo: naj trpi tisti, ki je že tega privajen. Kadar boste plačali mesečnino za mesec november, bom imel pripravljeno bokso. Tam boste lahko vrgli odtrgani listek, kjer bo vaša številka vas čakala do zabavne večera. Tam boste videli, kdo je med srečnimi, ko bo nesel domov zlat cekin za deset — pet — ali dva in pol dolarjev vrednosti. Prosite vsi, da bi jaz dobil, bom dal hitro nazaj v dru-

štveno blagajno. Sedaj nimam nič pa tudi potem nočem, da bi tisto zlato nosil domov, ker ni navade pri nas, da se zlato spravljaja.

Večji listek boste pa pridržali za zabavni večer. Tisto bo pa vstopnica za zabavni večer. Zatorej vstopnica in srečka pride vse na enem tiketu in vse to je samo 25c, kar seveda ni mogoče napraviti cenejše, dražje se pa ne upamo, ker ste že takorekoč nekako nevoljni. Ni treba pa, da bi kdo dal omenjene listke nazaj revežu tajniku pred sejo. Naj jih prinese na sejo v novembru mesecu in se opraviči potem jih bo tajnik dobil nazaj od odbora, kateri je za to deloval. Tajnik ima samo nalogo, da bo pobiral svoto pri assesmentu novembra meseca, potem pa čist račun dati finančnemu odboru, seveda s pomočjo društvenega nadzornega odbora.

Sedaj mislim, da ste na pravem mestu in vas še enkrat opozorim, da ne smete pozabiti zapisati ime in naslov. Nadalje bi vas prosil, da bi malo bolj redno plačali svoj assesment. Ker je bilo nekaj slučajev v tem letu, da je bil član bolan, pa ni dobil bolniške podpore zato, ker je pozabil plačati assesment. Jaz pa sam ne morem pomagati, ker sem delavec ravno tako, kakor eden od vas. Prošeni ste, da le ako vam je mogoče, plačajte rajše prej, ko pozneje. Naša društvena seja se bo vršila 16. novembra v navadnih prostorih; začetek točno ob 9. uri zjutraj. Pridite, ako vam je le mogoče.

EUCLID RIFLE and
HUNTING CLUB.

Piše Jaka.

Zadnje sredo smo tako zaključili streljanje na letne globo, da bo marsikateri pomnil kaj je bilo to za en dan. Kar se tiče streljanja sicer ni bilo nič posebnega, ampak kaj se je godilo potem. Namreč: obhajali smo 25. letnico našega tajnika, Mr. Louisa Hoffarta.

Se v nedeljo prej me je poklical John Klaus in mi povedal, da bo v sredo surprise party na Mr. in Mrs. Hoffarta in sicer v Kauškovih prostorih na 185. St. Klaus mi je naročil, naj pomagam, da bomo Lojzeta tja spravili. Pa sem tuhtal in tuhtal, kako bi se to izpeljalo, da bi lepo zgedalo in sem našel pravo misel v Jim Šepicovi kuhinji, ko sva s Jimom neko stvar predhaval. Ker je imel tudi Jim svojo vlogo v tej reči, sem kar vprico njega napravil ves načrt in sicer: Hoffartu bom povedal, da bo surprise party na Šepica in da naj ga Hoffart spravi h Kaušku.

In tako se je tudi zgodilo: Hoffart je vse popoldne lazil za Šepicem, da mu ne bil ta ušel domov, mu prigravljaj, ga tolažil in mešetaril. Končno se je Šepic res udal in Hoffart ga je odpeljal h Kauškovi. Tam je bila pa zbrana že velika družba in vsi so povedali Hoffartu, da je surprise nanj, ne pa na Šepica. Potem se je pa razvil jako lep večer in prijatelji so podarili Mr. in Mrs. Hoffart lepo uro. Mr. in Mrs. Kužnik iz Thompsona sta mu pa podarila živo srno. Ta srna bo danes zvečer, to je, 4. novembra v Slov. domu servirana na mizi, in vsak naj se udeleži streljanja v dvorani. Obenem bo tudi mesečna seja.

Zadnje sredo se je tako streljalo:

Močilnikar	12
Mrakar	21
Petrich	14
Dolenc J.	12
Klaus	10
Lausin	18
Birk	10
Dolenc S.	11
Mandel	12
Marn	13
Jerič	8
Gole	11
Turšič	17

Včasih je bil izgovor: delam — delam — pa mi ne smete zameriti. Sedaj pa jamra — jamra, pa vseeno ga ni naokoli.

Časa dovolj ali korajže premalo. Pridite k meni, jaz vam jo bom posodil malo.

Pozdrav,

Louis Opara, tajnik.

ANGELINA A. DURJAVA
1720 E. 31st St.
Lorain, O.

Ta mlada in zavedna Slovenka, hčerka slovenskih staršev, je z odličnim uspehom prestala skušnjo za bolniško strelnico in sicer 15. oktobra t. l. v St. Joseph bolnici. Težak je poklic, kateremu se je posvetila Angelina, toda je vzvišen, zato čestitamo nji in njenim staršem, ki so vzgojili tako pridno hčerko.

Če verjamete, al' pa ne...

Ženske se vedno kregajo, da jih zapostavljamo in da jih ne upoštevamo po njih zasluženju — kot "dar božji." In še nadme so se skopale, češ, da če le morem, jih pičim. Pa ni res. Če le zvem kakšno stvar, ki ženskam "paše," pa jo takoj pribijem na tablo. Kaj nisem zadnjič takoj zakričal, da se je po vsem svetu slišalo, ko je sodnija odločila, da nima dedec nič opraviti v kuhinji? Sicer sem res slišal, da so vložili moški sedaj priziv na višjo sodnijo, da se jim dovoli vsaj toliko, da smejo stopiti v kuhinjo in si segreti eno šalčko kofeta, kadar pridejo pozno domov.

Ampak sedaj je pa zopet ena nova za ženske, ki je menda še najboljša, kar so jih še pogruntali. In sem jaz kar z glavo zmajal, ko sem jo bral. Kam bomo le prišli, če se bo ves svet vrtel samo okrog žensk in jim skušal ustreči na vse sorte viže.

Nekdo je namreč pred kratkim iznašel posebne sorte lonce, ali kakor se reče po slovensko: pisker, ki ima posebno pripravo, da namreč vsakokrat, kadar začne voda, juha, mleko, ali kaj drugega, vreti, začne posebna piščalka piskati in kličati gospodinjo, naj pride in pisker odstavi. Poročilo pravi, da dela ta "piščuka" tak špektatelj, da opozori najbolj gluho kuharico na nevarnost, da bo skipelo, če se ne poahta.

In ne samo to. Ravno ta človek je iznašel tudi tako piščalko, ki začne piskati, kakor hitro se začne pečenka ali ajmoht v kastroli sšoditi.

Kaj hočete torej še več, vas vprašam? Sedaj boste lahko brez skrbi postavile pisker ali kastrolo na ogenj, potem boste pa lahko šli k fencu, da se malo pogovorite s sosedom. Kadar bo skipelo, vas bo že piščalka opozorila na nevarnost. Piščalka je napravljena tako, da trikrat zaploza; enkrat, ko se začne delati prvi mehurčki, enkrat, ko začne vreti in enkrat ko skipi. Če se za prva dva "vizla" ne boste zmenili, se za tretjega tudi ni treba, ker bo potem že prepozno in lahko kar nadalje ostanele pri fencu.

Moški so pa tudi veseli te iznajdbe, ker ne bo treba sedaj več jasti prismojenega ješprenja, ali ajmohta.

Naj še ena reče, da se vam ne godi dobro!

△

Sinko (ves v solzah materi): "Oče pravi tebi kobila in ti nje mu osel. Kaj sem pa potem jaz, mamica?"

△

Novoimenovani minister potuje po državi. Mimogrede se oglasi tudi v norišnici, da vidi kako in kaj. Vrtar ni vedel s kom ima opraviti in zato sprejme gospoda ministra jako hladno. Temu se pa to fržmaga, pa zavpije nad njim:

"Povejte takoj gospodu ravnatelju, da je prišel novi minister!"

Vrtar je pa mislil, da ima pred seboj kakega norca, zato reče: "Če je pa tako, pa stopite kar naprej. Enajst ministrov že imamo tukaj, zdaj jih bo pa kar cel ducat."

△

V neki vasi so se neke zime pojavili tatovi, ki so kradli prašiče. Skoro ni minila noč, da ne bi bil zmanjkalo prašiča temu ali onemu posestniku. Župan skliče sejo občinskih svetovalcev, da se posvetujejo, kaj naj se stori v tem oziru. Ko pridejo vsi skupaj, župan udari po mizi in reče: "Možje, na vsak način moramo napraviti konec tatvinam prašičev, sicer ne bo nihče izmed nas več varen!"

DVA TEDNA V KANADSKIH GOZDOVIH

Piše JAKA DEBEVEČ

Potem je pa Joe rekel, da je čas, da se dvignemo in se peljemo še malo po jezeru, da naložimo rib za naše lačne sodržavljane doma. Treba je bilo najprej pogasiti ogenj. Tukaj sem imel prvič priliko videti Jova, kako skrbno in previdno je gledal na to, da se ogenj temeljito pogasi. Dasi smo kurili na pesku in ni bilo nevarnosti, da bi se kaj vnelo, je nosil Joe vodo iz jezera in polival oženje toliko časa, da ni ostalo niti eno živo oglje. Rekel je, da pride lahko sapa in razžari ogorko in jih lahko zanese v gozd, kjer bi lahko zanetil velik požar. Boljše je, da se posveti malo več skrbi malemu ognju, kot pa gasiti gozdni požar.

Doktor me je z elegantno kretanjim povabil, da se lahko pridružim njemu in grem v čoln. V roke pa mi bo dal trnek in lahko poskusim svojo srečo v vodi, ker na suhem nobene nimam. V tem oziru ima doktor prav (doktorji imajo vedno prav) in sem sklenil, da se bom prihodnjič dvignil v aeroplanu med kavke, da tudi tam poskusim svojo srečo. Predno smo stopili v čoln, je napravil doktor dolg in času primeren nagovor, name naslovljen, v katerem je povdarjal, da je čoln majhen in da če kdo misli v tem čolnu kozle preobračati, naj to pove takoj, da si ostali pasazirji nadenejo resilne pasonave.

Odrinili smo od kraja in Joe je zaveslal čoln na levo, kjer bo imel dober ribolov, kakor je trdil. Z doktorjem sva dela na vrvice umetno vado, na kakoršno so "pajki" posebno lakomni. Taka vada nima pravih naprav, nobene oblike in je človeku nerazumljivo, da more biti riba tako trumasta in jo zgrabi. Vada sestoji z malega, svetlega vretenca, ki se vrti z veliko naglico, če vlečeš vrv po vodi. Za vretenec je pritrjen kos žime, barvan z vsakovrstno barvo. V tej žimi je pa skrit trnek. Na vrvi so se pritrdili kos svinca, da se vada potopi par čevljev pod vodo in cirkus se prične. Čolnar vozi čoln srednje hitro, ribič pa drži vrvico, v dolžini trideset čevljev. S tem, da se čoln pomiče naprej, se vretenca pri vadi vrti in riba misli, da so to plavuti manjše ribice.

Čoln se vodi kakih štirideset čevljev vzporedno z obrežjem, kjer je navadno največ rib. V globoki vodi so navadno samo jezerske postrvi in za te je treba pa zopet drugačne vade, kar bom pozneje povedal.

Ribič mora biti vsak trenutek pripravljen, da bo riba zgrabila za trnek. Kakor hitro začuti, da se nekdo onegavi z njegovim trnkem, mora potegniti za vrv in jo navijati na kolesce. Ako bi le malo popustil, dobi riba priliko, da se reši sitnega trnka.

Ta dan sva imela z doktorjem precej sreče in v jela sva v kratkem času sedem velikih rib, katerih vsaka je tehtala povprečno po štiri funte. Malo pred peto uro pa Joe naravna čoln proti našemu pristanišču, kar naravnost preko jezera, kjer je bila jako globoka voda. Doktor reče, da bo poskusil vjeti kako jezersko postrv in v zame za to drugo vado. Za jezerske postrvi je treba imeti bakreno žico, ki se mora spuščati v vodo, tako da se vada vleče po dnu jezera. Vada obstoji iz bakrene plošče, ki se tudi vrti, če se vleče žica, na kateri je plošča pritrjena. Zadaž za to ploščo je pritrjen velik kavelj, ki ima nalogo, da se za takne postrvi v njena široka usta.

Meni sicer ni znano, kako ta vada opravlja svoje hvalevredno delo na dnu jezera, ker nisem bil še nikdar globlje kot v dva čevlja globoki vodi, ampak kot ribiči zatrjujejo, je to edina vada, s katero se premeta riba. Ker so jezerske postrvi v taki globini, kjer je, po mojem mnenju precej velika tema in ker po-

strvi ne nosijo seboj električnih svetilk, kadar iščejo plen, je priporočljivo, da se lovi te vrste ribe v lepem, solnčnem dnevu. Ta dan je bil pa meglen in se je ves dan držalo, kot bi bilo celo vremenu žal, da hodijo taki ljudje po teh krajih, kot smo mi.

Doktor je pa doma iz Polhovega gradca in tam so ljudje trmasti, zato je tudi on spustil bakreno žico v vodo kljub žalostnemu dnevu. Kot rečeno, treba je žico spustiti v vodo kakih tristo čevljev, kar vzame precej časa. To priliko sem jaz uporabil in doktorju dokazoval, da če bo on vjel danes kako jezersko postrv, da jo bom jaz snedel živo in povrhu še vado, na katero bo ribo vjel. On se je strinjal z mojim nesebičnim predlogom, ker bi v najslabšem slučaju izgubil samo vado, imel bi pa zraven mnogo zabave, če bi se moral jaz daviti nad ribo in vado.

Prevozili smo bili že dve tretini jezera, in smo se že bližali našemu pristanišču, kjer je bila plitvejša voda. Bil sem prepričan, da doktor ne bo vjel nič in sem pridal k moji ponudbi še bakreno žico, da jo pojem, če bo vjel ribo. Mislim sem ravno pridati k temu še doktorjeve škornje, ko se žica v doktorjevi roki sila nategne. Doktor da sunko še od svoje strani krepak potezljaj, da se sunka zenačita in prične navijati žico na kolesce.

V prvem hipu, ko sem videl to doktorjevo operacijo, me je spreletel mraz in vročina, ker sem se spomnil na svojo objubo in sem se v duhu že videl, kako se davim nad živo ribo in železnim trnkem. Tudi doktor me je nekam čudno gledal, ko je navijal žico, lepo in previdno, da ne zgubi ribe. Vželo ga je kakih 15 minut, predno je dobil vso žico na kolesce in iz vode se prikaže krasna jezerska postrv, katero Joe zajame z mrežo in jo vrže v čoln. Tehtala je okrog deset funtov in doktorju se je kar samo smejalo, ko jo je gledal.

Kislo sem se držal, ko sem premišljeval, pri katerem koncu se bom spravil nad ribo, doktor pa reče: "Težko jo boš prebavil, Jaka."

"Težko ali lahko, kar sem rekel, sem rekel. Vprašanje je samo, ali naj jo takoj začnem, ali potem, ko pridemo na breg." "Veš kaj, Jaka," reče doktor, "riba je lepa in gotovo je dobra. Ker že dolgo nisem okusil jezerske postrvi, bi jo jaz rad videl v ponvi, na maslu pečeno. Stavim ti tale predlog: mesto ribe ti dam dva trnka, pa jih poži, ribo pa meni pusti."

"Se ne boste izmazali," sem skorajjim jaz. "Ribo in trnek skupaj, kakor sem rekel. Ampak ker vem, kako se vam slinice cede po ribi, pa naj bo, bom pa odnehal. Kar imejte jo. To pa napravim samo zato, ker ste vi; če bi bil kdo drugi, ne bi odnehal."

"Hvala, Jaka, da si tako do brega srca," reče doktor. V srcu sem bil pa strašno vesel, da sem tako poceni prišel skozi.

Kmalu zatem zdrzne čoln na obrežje in stopimo na suho. Joe potegne čoln prav do gozda in ga priklene ob debelo drevo, da ga ne odnese voda, ali kak nepoklican človek.

Joe osnaži ribe, da se ne bo prenašalo nepotrebnih stvari okrog in jih spravi v nahrbtnik. Bolj potihoma sem se ponudil jaz, da nesem nahrbtnik, pa je Joe rekel, da ga bo že on nesel. Joe je še enkrat stopil do našega pogorišča in se prepričal, da je ogenj absolutno pogasjen, potem pa zavijemo na stezo proti domu. Treba je bilo dobro stopiti, če smo hoteli priti do noči iz gozda do prvega jezera, ker je hoja po teh stezah ponoči nemogoča, če človek nima pri sebi svetilke. Prišli smo do prvega jezera ravno, ko se je mračilo in predno smo se prepeljali čez, je bila že tema. Toda sedaj smo bili že blizu doma in steza tukaj

T. C. Bridges—Ant. Anžič

NA POMOČ!

Novele
Grazia Deledda

Neki možak s svetilko v roki pride po stopnicah gor in odpre vrata njihovega zavetja. Bil je nizek in čokat, njegovo široko lice pa je imelo prav tako barvo kakor usnje starega sedla. Govoril je s Seco po špansko; nato pa se obrne Seca k profesorju Thoroldu.

"Senjor, ta mož je Zambo. Bil je doli pri nočnem vlaku, pa pravi, da se ni pripeljal z njim noben Anglež."

"To je pa jako čudno," odvrne profesor in čelo se mu malo nagubani. "Bil sem prepričan, da se bo Gadsden sedaj pripeljal."

"Jaz pa mislim, da je prišel," pravi Seca.

"Mislite, da z letalom?" vpraša Mr. Thorold v skrbah.

"Da, mogoče. Vendar pa je še bolj verjetno, da je prišel z vlakom in izstopil v San Miguel."

"Tako bo, tako, očka!" pripomni Greg. "To je čisto nje-mu podobno, kajti razdalje doli od proge itak ni več kot nekako deset milj. S tem se je izognil nam, da mu ni bilo treba zadeti na nas, pa mislim, da je tam tudi mule lahko dobil."

"Da, senjor Gregory," pravi Seca. "Mule je v San Miguel lahko dobil."

"Potemtakem je pa morda že na poti," zagode Sam. "Ah, da bi mogli še to noč odpotovati!"

"Ne boste imeli škode, če nekoliko odlašate," obljubi Seca. "Posodil vam bom Zamba, ki vam bo kazal pot. Imeli boste dobrega vodnika. Zda j vam bom pa pokazal zemljevid in povedal, kako prične svoje veliko potovanje."

Eno uro so se ukvarjali z zemljevidom in poslušali svojega gostitelja, ki jim je dajal celopokor koristnih navodil, nato pa šli spat.

Ob desetih so bili odšli počivati, ob štirih pa so jih bili poklicali k zajtrku. Ob prvi sivi zori so jim prignali mule in pod Zambovim vodstvom so odjahali.

Seca je stal na verandi in jim mahal v slovo, dokler niso zavili okrog griča in ga izgubili izpred oči.

"Dobro človek je," reče Jim. "Izvrsten," mu pritrdi Greg. "Kako zelo prav nam hodi, da sta se ti in Sam seznanila z Valdo. Nikoli se ne bi mogli tako opremiti, kakor smo se, če ne bi bilo njega in Sece. Stavim, da Gadsden nima takih mul kot mi."

"Jaz bi pa rad vedel, kje se ta falot nahaja!" pripomni Sam precej črnogledno.

Jim se ozre v svojega tovariša.

"Kaj pa je s teboj, Sam? Ko smo vsi drugi mislili, da je Alan Upton poražen, si ti edini vztrajno trdil, da mu gre dobro, in sedaj, ko se stvari tako dobro razvijajo, zopet kvakaš kakor zaba!"

"Ne mislim kvakati," odvrne Sam resno. "Slutim pa, da bomo imeli sitnosti. Doma sem iz Kornulessa in ne morem nič za to, ako imam slutnje."

Nato so dolgo časa jahali, ne da bi kaj govorili.

Ta dan se ni zgodilo nič takega, da bi se spomnili na Samovo mračno prerokbo. Pot je bila ves čas dobro izhujena in potovali so hitro. Tudi naslednji dan je šlo vse po sreči. Mule so bile prav dobre in prehodili so skoraj štirideset milj. Pokrajina je bila sicer bolj divja, pa še vendar lepo odprta. Tretji dan pa prijezdijo na sleme velikega pobočja, ki se je spuščalo milje

je bila nekaj boljša in smo prišli iz gozda nad Klukovo naselbino brez vsake nesreče.

(Pride še.)

daleč v mogočno travnato ravnino.

"Tukaj bi pa morali imeti letalo," pripomni Greg.

"Ves čas že premišljuje, ali ga morda nima Gadsden," pravi Jim.

"Mislim, da ne," odvrne Sam. "Zakaj tako misliš," ga vpraša Jim presenečen.

"Zato, ker je preveč pameten za kaj takega!" reče Sam. "Dobro ve, da nobeno letalo ne more vzeti seboj toliko bencina, da bi prišel z njim v Hulak in nazaj. Pa tudi če bi bil odšel z letalom, bi Zambo za to vedel. Letala so v tej deželi vendar silno redek pojav in bi tudi Gadsdenovo gotovo kdo videl ali slišal ter mu povedal."

"Upam, da imaš prav," reče Jim, nato pa jahajo dol po pobočju. Ob vznožju je tekla precej široka reka, ki je bila videti tako plitva, da bi jo lahko kjer koli mulla prebredla. Voda je bila čista kot zeleno steklo, vendar pa Zambo ni zajahal preko nje, ampak jim dal znamenje, naj mu sledijo po bregu navzgor.

Jezdili so že dobro miljo proti toku, ko se Zambo ustavi in pokaže na neobtesan kol, ki je bil zapičen v breg na nasprotni strani.

"Je ta kol znamenje, da je tukaj brod," vpraša profesor. Zambo, ki je bil bolj molčeč sorto človek, pa samo prikimam, da mu ni bilo treba zadeti na nas, pa mislim, da je tam tudi mule lahko dobil."

Jim, ki je bil v vrsti slučajno takoj za njim, mu sledi. Njegova mula pa je bila žejna in se je na vsak način morala ustavi, da se napije, dočim je Zambova bredla dalje. Toda žival je prišla samo kakih dvanaest jardov daleč, tu pa se ustavi kot bi odrezal. Prednje noge se ji ude-ro, tako da je imela glavo že skoraj pod vodo in začne obupno otepati. Zambo zdrkne iz sedla, toda kakor hitro se z nogami dotakne tal, je bil tudi sam kakor ukopan.

Vse to se je zgodilo tako hitro, da Jim kar ni mogel razumeti, kaj se godi ter je le strmел in se čudil. Sam pa prvi spozna, kaj se godi.

"Sipa!" zavpije glasno. "Kje je vrv?"

39. Jimova bliskovita misel.

V kolobar zvita vrv je bila na Gregovem sedlu. V trenutku jo je snel in vrgel en konec klopičja Zambu. "Zgrabite jo!" zavpije. "Mi vas bomo pa potegnili ven."

Toda Zambo je mislil najprej na svojo mulo, zato vrv hitro ovije okoli njenega telesa in reče tovarišem, naj potegnejo. K sreči je mulla zadnje noge imela še na trdnih tleh; ko so torej trije fantje in profesor za vrv potegnili, je moralo iti in tako so mulo počasi toliko izvlekli, da se je obrnila in tipaje prišla na breg.

Uboga žival je bila hudo preplašena in Greg ji je baš snemal vrv, ko Zambo naenkrat strašno zakriči:

"Hitro! Piranje!"

Noben izmed treh fantov ni vedel, kaj to pomeni; profesor pa jim razloži: "Ljudožrse ribe! Mulla je nekoliko krvavela in to jih je privabilo. Hitro, fantje, ali pa bodo Zamba živga požrle!"

Jim pogleda tja in skozi vodo, ki je bila čista kot steklo, zagleda, da se podi po reki gor cela jata ne baš velikih rib. Bile so majhne, glave pa so imele kakor buldogji (lovski psi) in mogel je jasno razločiti vrste ostrih zob v njihovih odprtih gobcih.

Pojavilo so se kakor nekaka strašna usoda. Zambo si je obupno prizadeval, da se reši, pa bil je do kolen v sipi in voda mu je segala do pazduh. Stegnil je roke kvišku in tedaj Jim zapazi, da se je ena teh strašnih rib že zagrizla v meso njegovega spodnjega lakta.

Kot blisk se je Jimu posvetilo, da ne bodo nikakor mogli mo-žav pravočasno potegniti iz vode; prav tako hitro pa je tudi spoznal, da ga je le na en način mogoče rešiti. Ena izmed tovor-

nih mul je bila čisto zraven, na njenem hrbtu pa je bil velik kos govedine, ki so jo davi spotoma kupili na neki pristavi. Jim je potreboval samo nekaj trenutkov, da je potegnil svoj nož iz nožnice, prerezal vrvi in zalučal meso v vodo, en jard ali dva pod krajem, kjer se je boril Zambo.

(Dalje prihodnjič.)

Strojne puške in revol-verji zginili

Buffalo, N. Y., 3. novembra. Iz arzenala tukajšnje obrežne straže so zginile štiri strojne puške in 16 revolverjev. Vseh 40 mož posadke od obrežne straže mora ostati v barakah, dokler se tatvina ne pojasni. Sumi se, da je eden izmed stražnikov bil v zvezi s tatovi in jim je pokazal, kje je shranjeno orožje. Orožje je dospelo pred enim mesecem, bilo preiskano, najdeno v redu in zopet zapečaten. Sedaj je pa zginilo.

Štrajk pristaniških delavcev v Texasu

Houston, Tex., 3. nov. Nad 3,000 pristaniških delavcev je zaštrajkalo v štirih različnih pristaniških državah Texas. Delavci se potegujejo za višje cene. Nad 30 oceanskih parnikov ne more niti iz luke niti v luko, ker jih nihče ne naklada niti razklada. Pogajanja med delodajalci in delavci so bila brez uspeha.

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz štirih sob, spodaj, s kopališčem, se da v najem. Vse lepo urejeno. Stanovanje se nahaja na Holmes Ave. Vpraša se na 15710 Waterloo Rd. (259)

Stanovanje

se da v najem, štiri sobe, zgorej. Podstrešje in klet, pralnica. 1000 E. 64th St. (261)

Soba

se da v najem za enega fanta. Front soba, gorkota. Jako mirna družina. 1326 E. 55th St., zgorej. (262)

V najem

se dajo štiri sobe na 1167 E. 58th St. Vpraša se na suite No. 5. (260)

Auto Body

od Oakland coach avtomobila, se proda. Dvojna vrata. Poceni. 1187 E. 170th St. (261)

Soba

se da v najem, s hrano ali brez. 19450 Ormiston Ave. (262)

Stanovanje

se da v najem, štiri lepe, prostorne sobe in kopališče. Zidana hiša. 1113 E. 62nd St. (260)

Soba

se da v najem na 1207 E. 60th St. Gorkota in kopališče. (259)

Soba

se odda v najem za enega ali dva fanta. 1167 E. 74th St. (260)

DOBER PREMOC!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1201 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798

Imenik raznih društev.

Z. M. B.
Predsednik Andy Sadar, podpredsednik Josip Pograj, tajnik zapisnikar Josip Centa, 1175 Addison Rd., finančni tajnik Josip Glavich. Pregledovalci knjig: F. H. Mervar, Josip Turšič, John Jančar Jr. Zdravnika sta Dr. Oman in Dr. Anthony Skur. Društvo je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 tedensko bolniške podpore za 75 centov mesečno in sprejema člane od 16. do 35. leta. Zboruje v S. N. Domu, v starem poslopju.

SV. ANTONA, ŠT. 138 C. K. OF O.
Predsednik Anton Skul, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skul, 1063 Addison Rd.; tajnik-zapisnikar Josip Perpar, 5805 Prosser Ave.; blaginjak Ignacij Stjepić, redar Anton Gregorič, vratar Stave Primoš. Društvene seje se vršijo tretji ponedeljek v mesecu, v stari soli sv. Vida ob 7:30 zvečer.

SV. JOŽEFA, ŠT. 146 KSKJ

Predsednik Josip Kenik, 3536 E. 110th St.; podpredsednik Josip Plut, prvi tajnik Dominik Blatnik, 3550 E. Zboruje v S. N. Domu, v starem poslopju.

slopiu, vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 8. uri zvečer.

S. P. P. DRUŠTVO ZVON
Predsednik Andrew Žagar, podpredsednik Andrew Režin, tajnik Silvester Paulin, 3711 E. 77th St.; blaginjak Josip Plute, zapisnikar Anton Meljač, Nadzorniki: Domin Blatnik, Mike Vrček, Mary Gregorič. Pevodvaja Primož Kogoj. Pevske vaje so vsak četrtek ob 7. uri zvečer in ob nedeljah ob 10. uri popoldne. Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9:30 popoldne v S. N. Domu v Newburgu.

SV. NEŽE, 139 C. K. OF O.
Predsednica Mary Peterlin, 9605 Yale Ave.; podpredsednica Theresa Kostainec, 5408 Homer Ave.; tajnica Jennie Melle, 6808 Bonna Ave.; blaginjak Catherine Perme, 1133 Norwood Rd.; zapisnikarica Frances Skully, 1099 E. 71st St.; vratarica Frances Kasunic, 7510 Lockyear Ave. Nadzornice: Mary Peterlin, Mary Skully in Mary Grdina.

PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA
Predsednik John Levstec, 646 E. 115th St.; podpredsednik Jernej Krašovec, 1192 Norwood Rd.; prvi tajnik John Pirnat, 1234 E. 61st St.; blaginjak John Martinčič, 1087 E. 61st St.; finančni tajnik Leo Novak. Nadzorniki: Antoni Zaje, Andrej Tekave in Frank Grebenč. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo popoldne v S. N. Domu na St. Clair Ave. Za \$1.00 mesečne plačuje društvo \$300 usmrtin in še \$6.00 tedenske bolniške podpore. Sprejema se v društvo rojake od 16. do 45. leta. Društvo je na dobri finančni podlagi ter vpljudno vabi k pristopu.

DOSLUŽENCI
Predsednik Josip Lozar, podpredsednik Andrew Lekšan, tajnik John Kikol, 5345 Spencer Ave.; blaginjak Jos. Marković, 1376 E. 43rd St.; zapisnikar Frank Kuhar. Nadzorniki: Frank Kuhar, Erast Vranec, Andrew Lekšan, zastavonoša Jos. Skully. Zdravniki Dr. Kern, Dr. Oman, Dr. Perme. Društvo plačuje \$8.00 bolniške podpore na teden in \$75.00 usmrtine. Društvo priredi časten pogreb za vsakim umrlim članom. Več se lahko pozve pri tajniku ali pa pri vsakem članu. Mesečina je samo \$1.00. Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v S. N. Domu. Vabijo se rojake od 16. do 45. leta za pristop.

SLOVENIJA
Predsednik Louis Tomše, 3846 St. Clair Ave.; podpredsednik Josip Derenda; tajnik Josip Derenda, 5334 Spencer Ave.; zapisnikar George Matijak; blaginjak John Fortuna. Nadzorni odbor: Matevž Vihetič, Jakob Grošelj, Leopold Ardigal. Društvena zdravnika Dr. F. J. Kern in Dr. L. J. Perme. Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v S. N. Domu (stara poslopje).

SLOVENSKO KATOLIŠKO PEVSKO DRUŠTVO LIRA
Predsednik Anton Skulj, 1099 E. 71st St.; podpredsednik in pevovodja Peter Srovnjak, 6127 St. Clair Ave.; tajnik Ignacij Zupančič, 6708 Bonna Ave.; blaginjak John Sever. Nadzorniki: John Zupanec, Mary Sterk, Rudi Polc. Zastopnik združenih društev Anton Skulj in Mary Wolf. Duhovni vodja Rev. B. J. Ponikvar; kolektor Frank Švigel. Seje vsak drugi torek v mesecu, pevske vaje v torek, četrtek in soboto ob 7:30 zvečer. Kdor ima veselje za petje, je prosen, da se priklasi.

SV. JOŽEFA, (SAMOSTOJNO)
Predsednik Frank Koren, 1583 E. 41st St.; podpredsednik Josip Laurič, 7108 St. Clair Ave.; tajnik John Germ, 1089 E. 64th St.; blaginjak Josip Erbežnik, 6215 Carl Ave.; zapisnikar Anton Bolka, 509 E. 143rd St.; zastopnik Frank Košmerlj, 455 E. 152nd St.; Collinwood. Nadzorniki: John H. Urban, Anton Zakrajšek in Frank Zakrajšek. Zdravniki Dr. J. M. Seliskar. Društvo zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v S. N. Domu, soba št. 3 (stara poslopje).

SLOVENSKI LOVCI SV. EVSTALHJA
Predsednik Frank Aupič, podpredsednik Rudolph Orl, tajnik Henry Kranz, 6113 St. Clair Ave.; blaginjak Frank Lušin, 387 E. 163rd St. Nadzorniki: John Renko, John Kadunce in Frank Lesar. Zastavonoša Frank Podlipce, pomagalec Josip Komlin; vratar John Moler. Zdravniki Dr. F. J. Kern. Zastopnik kluba društev S. N. Doma Frank Aupič. Društvo zboruje tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Grdinovi dvorani, soba št. 3.

SV. KATARINA, ŠT. 29 ZSZ
Predsednica Mary Zupančič, podpredsednica Ursula Lovšin, tajnica Mary Vidmar, 5433 Homer Ave.; blaginjakarica Mary Kraje, zapisnikarica Rose Grebenč. Nadzornice: Franca Antonič, Ana Švigel, Florence Aupič, rediteljica Frances Drobnič; zdravnika Dr. Kern in Dr. Oman; zastavonoša Frank Grebenč. Seje se vršijo drugi ponedeljek v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4 (stara poslopje).

SV. ANTONA, ŠT. 138 C. K. OF O.
Predsednik Anton Skul, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skul, 1063 Addison Rd.; tajnik-zapisnikar Josip Perpar, 5805 Prosser Ave.; blaginjak Ignacij Stjepić, redar Anton Gregorič, vratar Stave Primoš. Društvene seje se vršijo tretji ponedeljek v mesecu, v stari soli sv. Vida ob 7:30 zvečer.

SV. JOŽEFA, ŠT. 146 KSKJ
Predsednik Josip Kenik, 3536 E. 110th St.; podpredsednik Josip Plut, prvi tajnik Dominik Blatnik, 3550 E. Zboruje v S. N. Domu, v starem poslopju.

SV. ANTONA, ŠT. 138 C. K. OF O.
Predsednik Anton Skul, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skul, 1063 Addison Rd.; tajnik-zapisnikar Josip Perpar, 5805 Prosser Ave.; blaginjak Ignacij Stjepić, redar Anton Gregorič, vratar Stave Primoš. Društvene seje se vršijo tretji ponedeljek v mesecu, v stari soli sv. Vida ob 7:30 zvečer.

SV. JOŽEFA, ŠT. 146 KSKJ
Predsednik Josip Kenik, 3536 E. 110th St.; podpredsednik Josip Plut, prvi tajnik Dominik Blatnik, 3550 E. Zboruje v S. N. Domu, v starem poslopju.

SV. ANTONA, ŠT. 138 C. K. OF O.
Predsednik Anton Skul, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skul, 1063 Addison Rd.; tajnik-zapisnikar Josip Perpar, 5805 Prosser Ave.; blaginjak Ignacij Stjepić, redar Anton Gregorič, vratar Stave Primoš. Društvene seje se vršijo tretji ponedeljek v mesecu, v stari soli sv. Vida ob 7:30 zvečer.

SV. JOŽEFA, ŠT. 146 KSKJ

Predsednik Josip Kenik, 3536 E. 110th St.; podpredsednik Josip Plut, prvi tajnik Dominik Blatnik, 3550 E. Zboruje v S. N. Domu, v starem poslopju.

81st St.; drugi tajnik John Kaplan, zapisnikar John Zimerman, blaginjak Matt Zupančič, 3549 E. 81st St. Nadzorniki: V. Volcansek, John Kužnik, Josip Lekan ml., zastopnika za S. N. Dom v Newburgu John Kužnik in John Peskar. Seje se vršijo prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne. Društveni zdravnik je Dr. Anthony J. Perko.

LOŽKA DOLINA
Predsednik Frank Baraga, 1102 E. 64th St.; podpredsednik Frank Truden, tajnik John Znidarsič, 6617 Schaefer Ave.; blaginjak in zapisnikar John Suech Jr., morjal Mike Trebec. Računski nadzorniki:

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljske prevle
DR. RUDOLF MOLE

"Vaša knežja milost je rekla, da je poglavitna stvar dobro domovine."

"Ne prijemli me za vsako besedo, če sem ti že poprej povedal, da je to vseeno in poslušaj dalje. Dobro vem, da knez Boguslav, dasi je podpisal tukaj v Kejdanih pogodbo s Švedi, ne postane njih privrženec. Naj razširja vest, pa tudi ti jo širi medpotoma, da sem ga primoral jaz proti njegovemu prepričanju. Ljudje bodo radi to verjeli, ker se čisto dogaja, da pripadamo celo rojeni bratje različnim strankam. Na ta način bo lahko prišel v dotiko z zavezniki, povabil načelnike k sebi, kakor bi se hotel z njimi pogajati, potem pa jih lahko polovi ter odvede v Pruse. To bo ugodno in za domovino rešen način, zakaj drugače jo ti ljudje popolnoma pogube!"

"To je vse, kar imam storiti?" je vprašal razočarano Kmitic.

"To je jedva en del in ne najvažnejši. Od kneza Boguslava pojdeš z mojimi listi k samemu Karolu Gustavu. Jaz tu ne morem z grofom Magnusom priti več na čisto do one klavanske bitke. Vedno me gleda postrani in ne neha sumiti, da se tudi jaz obrnem proti Švedom, čim bi le Švedom noga izpodrsnila, čim bi se Tatarji dvignili na tega drugega sovražnika."

"Sodeč po tem, kar mi je vaša knežja milost poprej govorila, ima popolnoma prav."

"Če ima prav ali ne, nočem, da bi bilo tako in da bi gledal, kakšne karte imam v rokah. Sicer mi je tudi osebno nenaklonjen. Gotovo on tam kralju marsikaj stavi na moj rovaš, gotovo, da sem slab, ali pa, da sem nezanesljiv. To je treba preprečiti. Ti oddaš kralju moja pisma; če bi te vprašal o klavanski bitki, povej resnico, ne do daj, a tudi ne zamolči ničesar. Lahko mu tudi priznaš, da sem jaz te ljudi obsodil na smrt, a si se ti potegnil zanje. Zato se ti ne zgodi nič, nasprotno, odkritostno utegne še ugajati. Radi grofa Magnusa se naravnost pred kraljem ne smeš pritoževati, ker je kraljev svak. . . A če bi te kralj tako mimogrede vprašal, kaj ljudje tu mislijo, povej mu, da obžalujejo, da grof Magnus ni dovolj hvaležen hetmanu za njegovo odkritosrečno prijaznost do Švedov; da tudi kneza, to je mene, to zelo boji. Če bi te dalje vprašal, če je res, da so me vsi domači vojaki zapustili, povej, da to ni res, in za dokaz predstaviš samega sebe. Povej, da si polkovnik, kar si tudi v resnici. . . Povej, da so pristaši gospoda Gosievskega spuntali vojake, a pristavi, da obstoja med nama smrtno sovraštvo. Povej, da bi bil že davno potlačil te zaveznike, če bi mi bil Magnus poslal par topov in nekoliko konjenice. . . da je to splošno mnenje. Sicer pa pazi na vse, nastavlja uho, kar govore v kraljevi okolici, in janiči, ne miki, temveč če se ti ponudi prilika, knezu Boguslavu v Prusih. Ti menda znaš nemško?"

"Imel sem tovariša, kurlandskega tovariša, nekega Zenda, ki so mi ga Lavdanci pobili. Od njega sem se precej naučil po nemško. Na Inflantskem sem tudi šestokrat bival. . ."

"Torej dobro."

"Kje pa najdem, vaša knežja milost, kralja švedskega?"

"Torej mu bomo telefonirali, pozneje vas pa sam s svojim avtomobilom popeljem k njemu."

Ko je Valda fanta pripeljal v dvorano svoje lepe hiše in je zagledal Jim v ogledalu s srebrnim okvirom svojo sliko, je kar odletel.

"Gospod, takle vendar ne morem k vam," reče s prestrašenim glasom.

Valda ga pogleda in se zasmeje, kajti Jim je bil res v strašnem stanju. Obleka je bila vsa v capah, lasje razmršeni, po obrazu in po rokah pa je imel polno zelenih in črnih madežev.

"Upam pa, da vas bo mogoče ugotoviti, kakor pravijo naši ameriški prijatelji," se nasmehne Valda. "Pojdite v mojo oblačnico, pa bomo videli, kaj se da narediti."

Tu spregovori Sam in pove Valdu:

"Najdeš ga tam, kjer bo. Ob času vojne je lahko danes tu, jutri tam. Če ga najdeš pri Krakovu, je še bolje, ker lahko vzameš seboj pisma tudi na druge osebe, ki v onih krajih prebivajo."

"Torej pojdem tudi k drugim?"

"Da. Doseči moraš tudi gospoda kraljevega maršala Ljubomirskega, katerega bi kaj rad pridobil za naše namene. To je mogočen človek in v Malopoljski zavisi silno mnogo od njega. Če bi on hotel odkrito stopiti na švedsko stran, tedaj bi Jan Kazimir ne imel več kaj opraviti v ljudovladi. Švedskemu kralju ne prikrivaj, da potuješ k njemu v mojem imenu, da bi ga pridobil za Švede. . . On bo omahoval, to vem; vendar upam, da bodo moji listi odtehtali, ker je vzroka dovolj, radi katerega mu mora biti do moje naklonjenosti. Povem ti, kako je stvar, da boš vedel, kako se ti je tam vesti. Gospod maršal je namreč že davno hodil okoli mene kakor okoli medveda v kletki, in je izkušal od daleč izvedeti, če ne bi hotel dati svoje edinke njegovemu sinu. Saj sta še otroka, toda lahko bi se sklenil ugovor, za katerega se gospod maršal več zanima nego jaz, zakaj druge take dedinje ni v ljudovladi, in če bi se dvoje posestev združilo v eno, bi ne bilo enakega na svetu. To bi bila sreča! Kaj pa šele, če bi imel gospod maršal upanje, da bi mogel njegov sin sprejeti z mojo hčerko kot poročno dario veliknežjo krono. . . To nadozbuji v njem in on se bo dal pregovoriti, kakor je Bog v nebesih, ker misli več na lastni dom, nego na ljudovlado."

"Kaj naj mu povem?"

"To, česar jaz ne bom mogel napisati. Toda treba ga je polagoma pridobivati. Bog obvaruj, da bi se izdal, da si šlihal od mene, da stremim za krono. To je še pre zgodaj. Toda povej, da vsa žmudska in litevska slahata o tem govori in rada vidi; da sami Švedje glasno to omenjajo; da si to šlihal tudi na kraljevem dvoru. Tam boš uvidel, kdo izmed dvorjanov je z gospodom maršalom najbolj zaupljiv, in sproži pri njem tako misel: naj Ljubomirski prestopi k Švedom in kot nagrado naj zahteva poroko Herakleja z Radzivilovo, potem naj pa pomaga Radzivilu na velikonežji prestol, ki ga bo sčasoma podedoval Heraklej. Pa to še ni dovolj; omeni tudi to, če bi si Heraklej enkrat postavil litevsko krono na glavo, tedaj bi ga lahko s časom poklicali tudi na poljski fron, in tako bi se lahko zedinili dve kroni v dveh rodbinah. Če se tam te misli ne oklenejo z obema rokama, se po-kažejo, da so majhni ljudje. . . Kdor ne meri visoko in se ustraši velikih namenov, naj se zadovolji s palico, bulavo, kaštelanjko, naj služi in upogiba tilnik, naj čaka na milost lakajev, zakaj drugega ne zasluži! Mene je Bog ustvaril za nekaj drugega in radi tega se drznem stezati roko po vsem, kar je le v človeški moči, in iti do one me-

je, kakršno je sam Bog postavil človeški moči!"

lu:Zl.enssmšš jččč mhl

Tu je knez res iztegnil roko, kakor bi hotel zgrabiti neko nevidno krono, in je pri tem tako vzplamtel kakor bakla, ali medtem mu je od razburjenosti vnovič zmanjkalo sape v grlu.

Čez nekaj časa se je vendar pomiril ter rekel s pretrganim glasom:

"Evo. . . kadar duša leti, kakor bi hotela k solncu. . . govori bolezen svoj memento. . . Naj se zgodi, kar hoče. Ali ljubše bi mi bilo, da bi me smrt našla na tronu, nego v kraljevski predso-bi. . ."

"Ali n'aj pokličem zdravni-ka?" je vprašal Kmitic.

"Ni treba, ni treba, mi je že bolje. . . Evo! To je vse, kar sem ti imel povedati. . . Vrh te-ga imej oči odprte, ušesa odpr-ta. . . Pazi tudi na to, kaj delajo Potocki. Oni so Vazom zvesti. O Koniecpoljskih in Sobieskih se še ne ve, kako se obrnejo. . . Glej in uči se! No, tudi nadeha je minila. . . Ali si vse razumel natančno?"

"Da. Če se zmotim v čem, bo moja krivda."

"Pisma imam že spisana, še nekatera manjkajo. Kdaj nameravaš oditi?"

"Še danes. Čim najprej!"

"Imaš morda kakšno prošnjo do mene?"

"Vaša knežja milost! . . ." je začel Kmitic.

A prenehal je naenkrat.

Besede so mu težko šle iz ust, na obrazu pa se je izražalo pri-siljenje in zmešnjava.

"Govori pogumno," je rekel hetman.

"Prosim," je rekel Kmitic, "da se tu gospodu mečniku in-nje. . . ne zgodi nobena krivi-ca!"

"Bodi uverjen! Toda vidim, da še vedno ljubiš to deklico?"

"Ni mogoče!" je rekel gospod Andrej. "Mar jaz vem. . . Eno uro jo ljubim, eno sovražim. . . Vrag sam vedi. Yše se je končalo, kakor sem rekel, edino mu-ka je ostala. Ne maram je, a tudi nočem, da bi jo vzel kdo drugi. . . Vaša knežja milost naj tega ne dopusti. Sam ne vem, kaj govorim. Odidem, takoj, od-idem čimprej! Naj vaša knež-ja milost ne pazi na moje besede. Bog mi povrne pamet, čim pojdem skozi grajska vrata."

"Razumem to, da dokler ne ohlapne s časom ljubezen, muči človeka misel, tudi če je sam no-če, da mu jo je kdo drugi vzel. Toda bodi miren, zakaj nikogar ne pustim semkaj in tudi oditi jima ne dovolim. V kratkem bo povsod polno tujih vojakov in nevarno. Najbolje bo, da jo od-pravim v Tavroge, pod Tilco, kjer se nahaja kneginja. . . Bodi miren, Andrej! Pojdi, pripravi se na pot, pa prid k meni na kosilo."

Kmitic se je poklonil in od-šel. Radzivil pa se je globoko oddahnil. Vesel je bil Kmitiče-vega odhoda. Ostal mu je nje-gov prapor in njegovo ime, kot pristaša, a za osebo mu ni bilo toliko mar.

Kmitic mu je s svojim odho-dom mogel storiti znatne uslu-gue; v Kejdanih mu je že od dav-na težko breme. Hetman se je čutil varnejšega, če je bil daleč, nego blizu. Divja Kmitičeva do-mišljija in razdražljivost sta v Kejdanih utegnili vsak hip iz-zvati izbruh in prelom vezi, kar bi bilo nevarno za obo. Odhod je odstranil to nevarnost.

"Pojdi, vrag v človeški koži, in služi!" je zamrmral knez, po-gledavši na vrata, skozi katera je odšel oršanski praporščak.

Nato je poklical paža in velel pozvati Ganchofa.

"Prevzameš Kmitičev prapor in povelje nad vsem konjeniš-tvom," mu je rekel. "Kmitic od-potuje."

Po hladnem Ganchofovem ob-ličju je šinil blesk veselja; po-slanstva ni dobil, a popel se je za eno stopnjo višje.

Priklonil se je molče in rekel: "Naklonjenost jvaše knežje

milosti poplačam s svojo zvesto službo."

Nato se je vzravnal in čakal.

"In kaj mi poveš še več?" je vprašal knez.

"Vaša knežja milost! Zjutraj rano je dospel šlahčič iz Vilko-vieža ter prinesel novico, da gre gospod Sapieha z vojsko na va-šo knežjo milost."

Radzivil se je zdrnil, toda kakor bi trenil, je premagal vtis.

"Lahko greš!" je rekel.

Potem se je globoko zamislil.

XXIV.

Kmitic se je zelo marljivo lo-til priprav za potovanje, obenem je izbiral ljudi, ki bi ga imeli spremljati, zakaj sklenil je, da ne bo potoval brez gotovega in primerne spremljevalca, prvič ra-di lastne varnosti, in drugič ra-di veljave svoje poslaniške ose-be. Mudilo se mu je, zato je ho-tel potovati še isti dan ponoči ali pa, če bi dež ne prenehal, še-le drugi dan zjutraj. Končno je našel ljudi, šest zanesljivih mož, ki so že služili davno pod njim, v onih boljših časih, ko se je pred prihodom v Lubič pečal s Hovanskim, stari oršanski raz-bojnik, pripravljeni iti za njim na konec sveta. Bili so sami šlahčiči in popotni boljari, zad-nji ostanki nekdanje mogočne tolpe, ki so jo Butrimi posekali. Na čelo jim je stopil stražmoj-ster Soroka, stari Kmitičev sluga, star in zelo izvežban vojak, dasi so ga preganjale številne obsodbe za še številnejše svoje-voljnosti.

Po obedu je dal hetman gos-podu Andreju pisma in pripo-ročilna pisma do švedskih po-veljnikov, katere bi lahko mla-di sel srečal v večjih mestih; po-slovil se je od njega, skoro po očetovski, zabijajoč mu previd-nost in razsodnost.

Medtem se je proti večeru za-čelo jasnit nebo, medlo jesen-sko solnce se je pokazalo nad Kejdani in zašlo za rdečimi ob-laki, raztrganimi v dolge proge na zahodu.

Nobene ovire ni bilo več za od-hod. Kmitic je za slovo popi-val z Ganchofom, Harlampom in nekaterimi drugimi oficirji, ko je v mraku vstopil Soroka in vprašal:

"Ali gremo, gospod povelj-nik?"

"Čez eno uro!" je odgovoril Kmitic.

"Konji in ljudje so gotovi, že na dvoru!"

Stražmojster je odšel, oni pa so začeli še bolj trkati s česami, ali Kmitic se je bolj delal, da pi-je, nego je pil v resnici. Vino mu ni dišalo in tudi ni šlo v glavo, tudi ga ni spravilo v dobro vo-

ljo, medtem ko se je onim dru-gim kar kadilo iz glave.

"Gospod polkovnik," je govo-ril gospod Ganchof, "priporoči me naklonjenosti gospoda kneza Boguslava. . . To je velik vitez, ne najdeš mu para v vsej ljudo-vladi. Ko prideš tja, se ti bo zdejo, kakor da si prišel v Fran-cijo. Drug razgovor, drugačni običaji, in vsakdo se tam lahko prej nauči dvorskega vedenja, nego na kraljevskem dvoru."

"Spominjam se kneza Bogu-slava pod Berestečkom," je re-kel Harlamp, "imel je polk dra-goncev, izvežbanih popolnoma na francoski način; opravljali so službo peš in na konjih na en-krat. Oficirji so bili sami Fran-cozi, razen par Holancev, pa tudi med vojaki je bil večji del Francozov. A vsi so bili tiči. Od njih je tako dišalo po raznih dišavah, kakor iz kake lekarne. V boju so v meči grozovito bod-li in pripovedovali so o njih, če je kdo izmed njih prebodel člo-veka, mu je rekel: "Pardonner moi!" Torej še celo pri tem so se držali olike. Knez Boguslav pa je jezdil med njimi s sabljo, ovito z rutico, vedno z nasme-hom na ustnicah, kakor da bi bil v največjem kropu, zakaj ta-ka je francoska moda, da se smeješ med krvoprelivanjem. Obraz je imel pobarvan, a obrvi namazane z ogljem, radi česar so se pritoževali stari vojaki in ga imenovali "zvodnica." In ta-koj po bitki so mu prinesli nove nabranke, da bi bil vedno lepo oblečen, kakor za gostijo in lase so mu z železom žgali ter delali iz njih čudovite kodrčke. Toda hraber je ta gospod in je šel pr-vi v največji ogenj. Gospoda Kalinovskega je tudi pozval na dvoboj, ker mu je baje nekaj ugovarjal, da ga je kralj moral potolažiti."

"Kaj bi govoril!" je rekel gos-pod Ganchof. "Čudovite stva-ri boš gledal in samega švedske-ga kralja obličje boš videl, ki je po našem knezu največji vojev-nik na svetu."

"In gospoda Čarnekega," je pripomnil Harlamp. "Vedne glasneje govore o njem."

"Čarnecki stoji na strani Ja-na Kazimirja in zato je naš so-vražnik," je odgovoril surovo Ganchof.

"Čudne stvari se gode na sve-tu," je rekel zamišljeno gospod Harlamp. "Če bi bil kdo pred enim ali dvema letoma povedal, da pridejo sem Švedje, bi bili vsi mislili, da se bomo bili z njimi. a sedaj, glejte, gospodje!"

"Ne samo mi, temveč vsa lju-dovlada jih je sprejela z odprti-mi rokami," je rekel Ganchof.

NEW VICTOR RADIO Home Recording ELECTROLA RE-57—Supreme Instruments in one—Matchless Performance—Superb Beauty.

Now... "A micro- phone in every home"

Ali bi radi slišali same sebe ? ?

Veselite se z vašimi otroci, ko poslušate njih govor-jenje iz vaših lastnih VICTOR plošč, katere rekorderate doma. Govorite samim sebi in zabavajte se nad vašimi lastnimi šalami. . . Zabavajte same sebe in vaše prijatelje! Kakšno veselje, ko boste imeli "govorečo" podobo vaših dragih. . . Zgradite si knjižnico živih govorov, kateri bodo vredni zlata za vas v bodočih letih.

PRIDITE ŠE DANES . . . IN VPRAŠAJTE NAS O NOVEM SENZACIONALNEM VICTOR GODBENEM INSTRUMENTU!

"GODBA, KAKRŠNO ŽELITE IMETI, KADARKOLI JO HOČETE—NA VICTOR PLOŠČAH"

Anton Mervar

6921 St. Clair Ave.

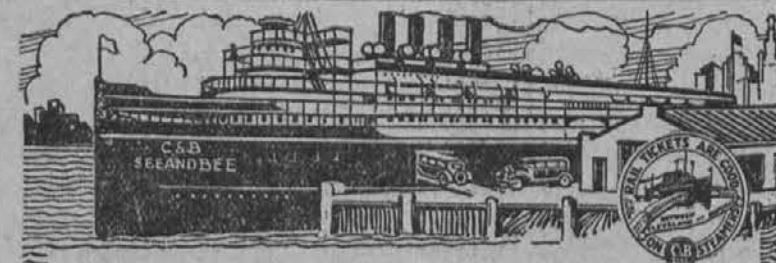
Cleveland, O.

Mošt - grozdje

Ako želite dober mošt, grozdje in sode, dobite vse to pri meni in sicer najboljše kvalitete. Se priporočam.

Anton Bašca

1016 E. 61st St.

TRAVEL VIA LAKE ERIE

to Niagara Falls, Eastern and Canadian Ports

LET THE C & B LINE be your host for a delightful, refreshing night's trip between Cleveland and Buffalo or to Pt. Stanley, Can. Travel while you sleep. Avoid miles and miles of congested roadways via these short routes to Canada and the East. Every comfort and courtesy of a modern hotel await you. Autos carried.

Cleveland—Buffalo Division
Steamers each way, every night, leaving at 9:00 p. m., arriving at 7:30 a. m. (E. S. T.) April 15th to November 15th.
Fare, \$5.00 one way; \$8.50 Round Trip. Auto Rate \$6.50 up.

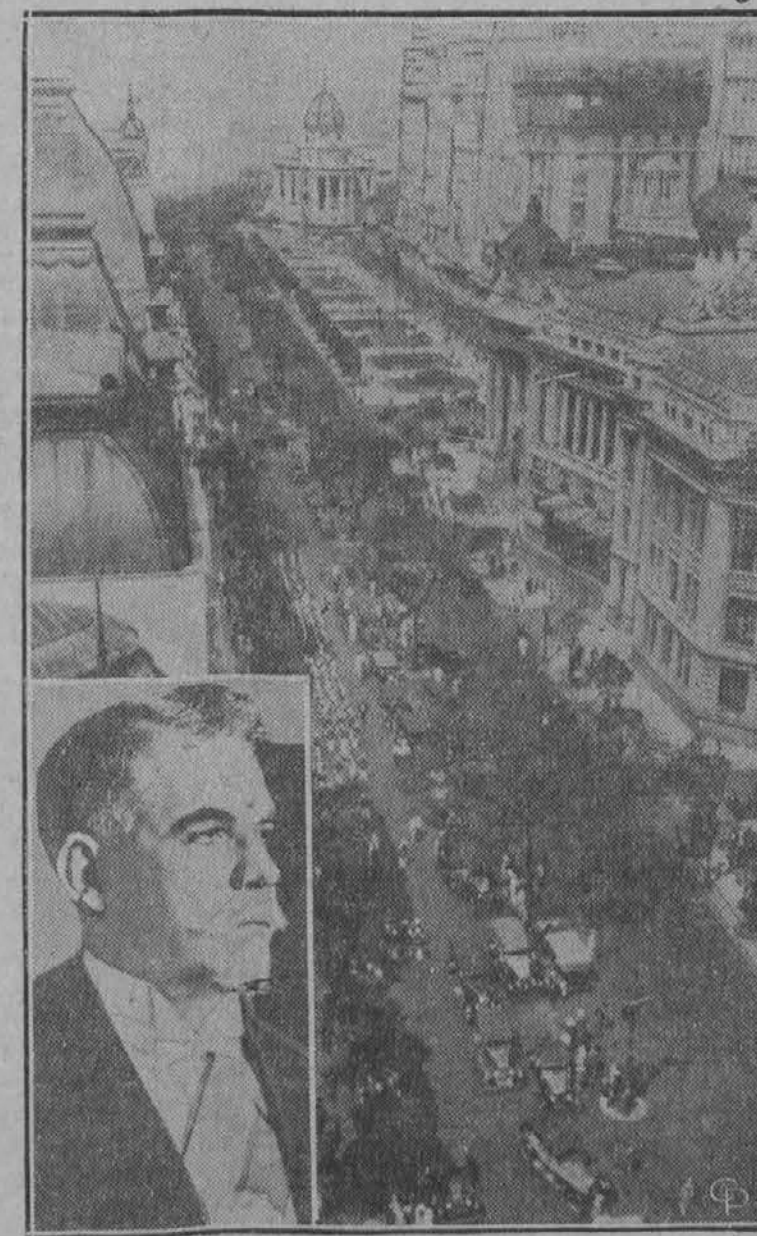
Cleveland—Port Stanley, Canadian Division
Steamer leaves Cleveland midnight, arriving Port Stanley 6:00 a. m. Returning, leaves there 4:30 p. m., arriving Cleveland 9:30 p. m. June 20th to September 6th.
Fare \$3.00 one way; \$3.00 round trip. Auto Rate \$4.50 and up.

Write for free folder and Auto Map. Ask for details on C & B Line Triangles, Circle and All Express Tours, also 1930 Cruise de Lake to Chicago via South St. Marie.

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
E. 9th Street Pier Cleveland, O.

SAVE-A-DAY THE C & B WAY

Rio de Janeiro, glavno mesto Brazilije, katerega so zasledili uporniki, ko so strmoglavili prejšnjo vladno. Na sliki je bivši predsednik republike, Luis, ki je zbežal pred ustaši.